

Motion om Kriget i Ukraina visar att beredskapen i Stockholm måste bli bättre

Svar på remiss från Kommunstyrelsen KS 2023/258

Sammanfattning

Koncernledningen instämmer att beredskapen i Stockholm behöver förstärkas, men anser att Stockholms stad bör invänta beslut på nationell nivå om hur ett civilt försvar ska utformas. Regeringens särskilda utredning ”*Ett stärkt skydd för civilbefolkningen vid höjd beredskap*” behandlar bland annat hur civilförsvaret ska organiseras. Det finns delar i utredningen gällande organisation för det civila försvaret som måste utredas vidare. Det pågår beredskapshöjande arbete på alla nivåer inom staden för att stärka det civila försvaret. Det pågår även ett uppdrag enligt staden budget för 2023 där stadens förutsättningar att ta tillvara på frivilliga resurser utreds. Koncernledningen anser att övergripande planeringsförutsättningar, ansvarsfördelning samt finansiering för det civila försvaret måste klargöras på nationell nivå innan staden tar egna initiativ i principiella frågor.

Ärendet

Centerpartiet har lämnat en motion ”Kriget i Ukraina visar att beredskapen i Stockholm måste bli bättre”.

Motionen föreslår kommunfullmäktige besluta:

att staden utvecklar en organisation för både iordningsställande av skyddsrum och evakuering av invånare från staden som inkluderar både räddningstjänst och organiserade frivilliga, exempelvis FRG eller frivilliga försvarsorganisationer.

att staden samverkar med och uppdrar åt ideella föreningar och frivilliga försvarsorganisationer att öka kunskapen bland allmänheten hur de kan klara sin egen försörjning av mat, vatten och värme under 7 dagar.

Utredningen ”Ett stärkt skydd för civilbefolkningen vid höjd beredskap”

Regeringen beslutade den 6 maj 2021 att tillkalla en särskild utredare med uppdrag att analysera och lämna förslag till hur ett modernt och väl anpassad fysiskt skydd för civilbefolkningen mot direkta konsekvenser av krigshandlingar på svenskt territorium

bör vara utformat. Utredningen ”Ett stärkt skydd för civilbefolkningen vid höjd beredskap (SOU 2022:57)” lämnade sitt slutbetänkande till regeringen i november 2022. Försvarsdepartementet har sedan skickat slutbetänkandet på remiss. Stockholms stad har svarat på remissen.

Utredningen behandlar bland annat hur civilförsvaret ska organiseras. Koncernledningen har i sitt remissvar tydliggjort att koncernledningen inte delar utredningens bedömning hur det civila försvaret skall organiseras när det gäller tillgängliggörande och iordningställande av skyddsrum. Koncernledningen har föreslagit en statligt finansierad kommunal stödorganisation som förstärks med civilpliktiga för att kommunen ska klara av att utföra uppgifterna med tillgängliggörande och iordningställande av skyddsrum.

Även Stockholms stad har i sitt remissvar till försvarsdepartementet föreslagit en alternativ organisation när det gäller tillgängliggörande och iordningställande av skyddsrum. Stadsledningskontoret förordar att kommunen, med stöd av statliga resurser, ska få möjlighet att etablera en stödorganisation med civilpliktiga som ska bistå fastighetsägare och skyddssökande vid iordningsställande av skyddsrum.

Beslut har ännu inte fattats på nationell nivå beträffande de övergripande riktlinjerna för hur det civila försvaret skall organiseras. Beslut har heller inte fattats hur organisationen för det civila försvaret ska finansieras.

Pågående arbeten inom Stockholms stad

För att möta den generella ambitionshöjningen för civilt försvar har säkerhetsavdelningen vid stadsledningskontoret tagit fram ett förslag om ny struktur för stadens arbete med civil beredskap. Syftet är att skapa organisatoriska förutsättningar och en tydlig ansvarsfördelning som bidrar till en sammanhållen, ändamålsenlig och verksamhetsfokuserad beredskapsplanering i hela staden.

Vidare arbetar Stockholms stad med krigsledningsplan och krigsorganisation som ersätter ordinarie organisation i händelse av höjd beredskap. I kommunfullmäktiges budget för 2023 framgår att nämnder och bolagsstyrelser ska medverka i upprättandet av stadens krigsorganisation och dess bemanning, under ledning av kommunstyrelsen. Stockholms stads förvaltningar och bolag arbetar med att göra sin egen analys och ta fram en krigsledningsplan och krigsorganisation. Ytterst handlar planeringen om att säkerställa stadens samlade förmåga att upprätta totalförsvarsverksamhet.

Säkerhetsavdelningen vid stadsledningskontoret genomför även en utredning för att öka förståelsen och kunskapen om stadens förutsättningar att ta tillvara på frivilligas resurser vid kris, i höjd beredskap och ytterst krig. Säkerhetsavdelningen ska utreda förutsättningar för att etablera en struktur för nyttjande av frivilliga resurser i stadens arbete

med civil beredskap. Stadens berörda förvaltningar och bolag ska vara delaktiga och ha inflytande på uppdraget.

Kommunstyrelsen har remitterat "*Motion om Kriget i Ukraina visar att beredskapen i Stockholm måste bli bättre*" till bl.a. Stockholms Stadshus AB som valt att inte remittera vidare till dotterbolagen.

Koncernledningens synpunkter

Motionen berör flera olika organisationer inom Stockholms stad. Stockholms Stadshus AB har behandlat motionen utifrån området som rör organisation för iordningställande av skyddsrum. Dialog har förts mellan säkerhetsavdelningen vid stadsledningskontoret och Stockholms Stadshus AB.

Koncernledningen instämmer att beredskapen i Stockholm behöver förstärkas, men anser att övergripande planeringsförutsättningar och ansvarsfördelning för det civila försvaret måste klargöras på nationell nivå innan staden tar egna initiativ i principiella frågor.

Koncernledningen anser att frivilliga organisationer kan utgöra ett stöd till kommunerna vid höjd beredskap, men en statligt finansierad kommunal stödorganisation som förstärks med civilpliktiga ska utgöra stommen till en organisation vid användning av skyddsrum.

Beslut har ännu inte fattats på nationell nivå beträffande de övergripande riktlinjerna för hur det civila försvaret skall organiseras. Vidare behöver beslut fattats hur organisationen för det civila försvaret ska finansieras. Med anledning av detta anser koncernledningen att kommunfullmäktige bör invänta beslut på nationell nivå hur det civila försvaret skall organiseras innan Stockholms stad påbörjar arbetet med att utveckla en organisation som inkluderar frivilliga organisationer.

Anette Scheibe Lorentzi
Vice VD

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Anette Scheibe Lorentzi, Vice VD	2023-06-27